

Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, Valtice
16. září 2023 od 17 hodin

XVII. ročník cyklu Henckeovy barokní varhany

HUDEBNÍ SPIRITUALITA KŘESŤANSKÉHO VÝCHODU

jeromonach Nafanail (Bačkalo) (1866–1930?)

Blagoslovi, Duše moja, Gospoda (1911)

(úprava nápěvu Zosimovské poustevny)

na text ze žalmu č. 103/104

Mykola Dyleckyj (1630?–1690?)

Jedinorodnyj Syně

na text 2. antifony ze svaté liturgie

v úpravě pro mužský sbor Jaroslava Černockého (*1973)

Sergej Vasiljevič Rachmaninov (1873–1943)

V molitvach něusypajuščuju Bogorodicu (1893)

na text kondaku svátku Zesnutí přesvaté Bohorodice

v úpravě pro mužský sbor Jaroslava Černockého

diákon Sergej Zosimovič Trubačov (1919–1995)

Svjatyj Bože

na text hymnu k Nejsvětější Trojici

Kto ny razlučit ot ljubve Božija

na text z *Listu Římanům* (8, 35–39)

igumen Nikofor (Kirzin) (*1960)

Axion estin (úprava byzantského zpěvu z 15. století)

na text hymnu k přesvaté Bohorodici

připisovaného ctihodnému Kosmovi Maiumskému († 787)

a uvedeného slovy zjevenými sv. archandělem Gabrielem na Sv. Hoře Athos (980)

sv. Nektarios Eginský, metropolita pentapolský (1846–1920)

Agni Parthene Despina (ze sbírky *Theotokarion mikron*, 1905)

hymnus k přesvaté Bohorodici

diákon Sergej Zosimovič Trubačov

Bogorodice Děvo, raduj sa

na text modlitby sestavené pravděpodobně sv. Cyrilem Alexandrijským († 444) ze slov pronesených sv. archandělem Gabrielem a spravedlivou Alžbětou v *Lukášově evangeliu* (1, 28, resp. 1, 42)

Pavel Grigorjevič Česnokov (1877–1944)

Vo dni brani, op. 45 (1915) (výběr)

II. O, presladkij i vseščedryj Ijisuse

na text 13. kondaku z akathistu k Ježíši Nejsladšímu

IV. Skoro predvari

na text troparu z modliteb v dobách bídy a útoku nepřátel

Aleksandr Vasiljevič Nikolskij (1874–1943)

Gospod' prosvěščenije moje (1922)

na text ze žalmu č. 26/27

Dmytro Bortňanskij (1751–1825)

Těbe, Boga, chvalim

na text hymnu sv. Ambrože Milánského (340?–397)

v úpravě pro mužský sbor archimandrity Matfeje (Mormyla) (1938–2009)

Aleksandr Dmitrijevič Kastalskij (1856–1926)

Nyně otpušaješči (1905) (úprava děmestvenného vícehlasu)

na text hymnu spravedlivého Simeona Bohopřijemce

z *Lukášova evangelia* (2, 29–32)

v úpravě pro mužský sbor archimandrity Matfeje (Mormyla)

DOVĚTEK Z DĚDICTVÍ KŘESŤANSKÉHO ZÁPADU

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847)

Richte mich, Gott

(č. III z cyklu *Drei Psalmen, op. 78* MWV B 46, 1843–1844, rev. 1845)

na text žalmu č. 42/43

v úpravě pro mužský sbor Jaroslava Černockého

Zpívá mužský pěvecký sbor LÁSKA OPRAVDIVÁ,
řídí Jan Špaček

Prosíme posluchače, aby setrvali v tichosti bez potlesku
mezi skladbami i na konci koncertu.

Požírování a šíření zvukových a obrazových záznamů je vítáno.

jeromonach Nafanail (Bačkalo)

Blagoslovi, Duše moja, Gospoda

Dobrořeč, duše má, Hospodinu.
Hospodine, Bože můj, Tys nadmíru veliký.
Světlem oblékáš se jako rouchem.
Nebesa rozestíráš jako kůži stanovou.
Shromažďuješ vody u sebe ve výšinách.
Oblaka užíváš jako svůj vůz,
na perutích větru kráčíš.
Anděly tvé utvořil jsi jako duchy
a služebníky tvé jako plamen ohnivý.
Podivuhodné jsou skutky Tvé, Hospodine!
Zpívají budu Hospodinu celý život svůj;
chválíti budu Boha svého, dokud žítí budu.
Kež se mu líbí rozjímání moje,
já pak radovati se budu v Hospodinu.
Jak nesmírné jsou skutky Tvé, Hospodine!
Vše přemoudře jsi učinil.
Sláva Tobě, Hospodine,
jenž jsi stvořil veškerenstvo.

M. Dyleckyj

Jedinorodnj Syně

Sláva Otcí i Synu i Svatému Duchu,
i nyní i vždycky až na věky věků. Amen.
Jednorozený Synu a Slovo Boží, nesmrtelný,
jenž jsi ráčil pro spasení naše přijati tělo
od svaté Bohorodice a vždycky Panny Marie
i státi se bez proměny člověkem,
jenž jsi ukřižován byl, Kriste, Bože náš,
a smrtí smrt jsi potřel,
jeden jsoucí ze Svaté Trojice,
s Otcem i Svatým Duchem spoluslavený,
spasíš nás.

S. V. Rachmaninov

V molitvach neúsypajuščuju Bogorodicu

V modlitbách neumdlévající Bohorodici,
jejíž přímlyvy
jsou neochvějnou nadějí pro svět,
neudržely ve své moci ani hrob, ani smrt.
Jako Matku Života
Ji přenesl do života věčného
Ten, jenž se usídlil
v Jejím vždy panenském lůně.

diákon S. Z. Trubačov

Svatyj Bože

Svatý Bože, Svatý Silný, Svatý Nesmrtelný,
smiluj se nad námi.
Sláva Otcí i Synu i Svatému Duchu,
i nyní i vždycky až na věky věků. Amen.
Svatý Bože, Svatý Silný, Svatý Nesmrtelný,
smiluj se nad námi.

Kto ny razlučit ot ljubve Božija

Kdo nás odloučí od lásky Boží?

Snad souzení nebo úzkost?

Pronásledování nebo hlad?

Snad nahota, bída či meč?

Vždyť psáno je,

že pro Tebe jsme denně vydáváni na smrt,
jsme jako ovce určené na porážku.

Ale v tom všem slavně vítězíme
mocí Toho, který si nás zamiloval.

Ujistil jsem se, že ani smrt, ani život,
ani Andělé, ani Knížectva, ani Mocnosti,
ani přítomné, ani budoucí,
ani výšiny, ani hlubiny,
ani žádné jiné stvoření
nedokáže nás odloučit od lásky Boží,
která je v Kristu Ježší, našem Pánu.

igumen Nikofor (Kirzin)

Axion estin

Je vpravdě důstojno blahoslaviti Tebe,
Bohorodici,
vždy blahoslavenou a přečistou
Matku Boha našeho.
Tebe nad cherubíny ctěnější
a nad serafíny bez přirovnání slavnější,
bez porušení Boha Slovo porodivší,
pravou Bohorodici vebííme.

sv. Nektarios Eginský

Agni Parthene Despina

Přečistá Panno a Vládkyně,
ó slavná Bohorodice!
Panenská Matko a Královno,
ó Rouno Duchem zrozené!
Výšino nadnebeská a Záře nad slunce jasnější,
Útěcho řad panenských,
Tys nad Anděly ctěnější.
Tys zářivější nad Nebesa
a nad světlo jsi čistější
a nad nebeské Zástupy, ó Marie, jsi světější.
Marie, vždy Panno, celého světa Paní!
Neposkvrněná Nevěsto,
všesvatá Vládkyně přečistá!
Marie, Nevěsto a Vládkyně,
radosti naší Příčino!
Dcero vznešená a Královno,
Tys Matka přesvatá.
Nad Cherubíny vyvýšena,
nade vše jsi slavnější
a nad beztělesné Serafíny a Trůny
jsi vznešenější.

diákon S. Z. Trubačov

Bogorodice Děvo, raduj sa

Bohorodice Panno, raduj se, Pán s Tebou!
Požehnaná jsi mezi ženami
a požehnaný plod života Tvého,
neboť jsi porodila Spasitele duší našich.

P. G. Česnokov

O, presladkij i vseščedryj Ijisuse

Ó nejsladší a nejmilostivější Ježíši!

Přijmi nyní nepatrnou tuto modlitbu naši,
jako jsi přijal od vdovy dva haléře,
a ochraň dědictví své
od nepřátel viditelných i neviditelných,
napadení cizinců, od neduhu a hladu,
všelikého zármutku a smrtonosné rány,
a od budoucích trestů osvoboď všechny
volající Tobě: Aleluja!

Skoro predvari

Přispěchej a pomoz nám, Kriste, Bože náš,
Dříve, než padneme do rukou nepřátel,
kteří se Ti rouhají a škodí nám.
Překonej Svým Křížem ty,
kteří bojují proti nám,
aby pochopili, jak mocná je pravoslavná víra,
na přímluvy Bohorodice, jediný Lidumile.

A. V. Nikolskij

Gospod' prosvěščenije moje

Hospodin světo mé a spasení mé,
kohož se budu báti?
Hospodin síla života mého,
kohož se budu strašiti?
Protož byt' i stany své proti mně rozbili,
nebude se lekati srdce mé;
byt' se pozdvihla proti mně i válka,
na toť se já spouštím.
Slyš mne, Hospodine, hlasem volajícího,
a smiluj se nade mnou, i vyslyš mne.
Bycht' nevěřil, že užívati budu
dobroty Hospodinovy v zemi živých,
nikoli bych neostál.
Očekávejž na Hospodina, posilň se,
a onť posilní srdce tvého;
protož očekávej na Hospodina.

D. Bortňanskij

Těbe, Boga, chvalim

Tebe, Bože, chválíme,
Tebe, Pane, vyznáváme,
Tebe, předvěčný Otče, celá země velebí.
Všichni Andělé, nebesa i všechny Mocnosti,
Cherubíni i Serafíni
bez ustání Tebe vzývají:
Svatý, Svatý, Svatý,
Hospodin, Bůh zástupů.
Plna jsou nebesa i země
vznešené slávy Tvé.
Chválí Tě slavný sbor apoštolů,
početný zástup proroků
i světlé vojsko mučedníků,
a po celé zemi Tě vyznává Svátá Církev:
nepostžitelně velebného Otce,

uctívaného, pravého a jednorozeného
Syna Tvého i Svatého Ducha Utěšitele.

Ty jsi Král slávy, Kriste,
Tys Otce věčný Syn,
jenž pro naše spasení
nepohrdl panenskou útrobou
a člověkem se stal.
Ty jsi zlomil osten smrti
a věřícím otevřel Království nebeské,
sedíš po pravici Boha ve slávě Otcově
a znovu přijdeš jako Soudec.

Proto Tě prosíme:
pomoz služebníkům Svým,
jež jsi vykoupil drahocennou krví.
Dej, ať se radují s Tvými svatými
ve slávě věčné.
Spasiž, Pane, lid Svůj
a požehnej dědictví Svému,
spravuj je a vyvyšuj navěky.
Každého dne Tě budeme velebit
a chválit Tvé jméno na věky věků.
Budiž milosrdenství Tvé nad námi, Hospodine,
nebot' doufali jsme v Tebe.
V Tebe, Hospodine, složili jsme naději svou,
ať nejsme zahanbeni navěky. Amen.

A. D. Kastalskij

Nyně otpušaješči

Nyní propouštíš služebníka svého, Pane,
podle slova svého v pokoji,
nebot' viděly oči mé spasení Tvé,
které jsi připravil před tváří všech lidí,
světo ke zjevení národům
a k slávě lidu Tvého izraelského.

F. Mendelssohn-Bartholdy

Richte mich, Gott

Sud' mne, ó Bože, a zasaď se o mou při;
od národu nemilosrdného,
a od člověka lstivého
a nepravého vytrhni mne.
Nebo ty jsi Bůh mé síly.
Proč jsi mne zapudil?
Proč pro souzení od nepřítelů
v smutku mám ustavičně choditi?
Sešliž světo své a pravdu svou,
to ať mne vodí a zprovodí
na horu svatosti tvé a do příbytků tvých,
abych přistoupil k oltářům Božím,
k Bohu radostného plesání mého,
a budu tě oslavovati na harfě,
ó Bože, Bože můj.
Proč jsi smutná, duše má,
a proč se kormoutíš ve mně?
Posečkej na Boha,
nebot' ještě vyznávati jej budu;
onť jest hojné spasení tváří mé a Bůh můj.